

Mødet den 24. Marts 1923.

Fraværende: M. Brammer, J. Chr. Møller, P. Petersen og Vald. Pedersen.

1. **Meddelelse om bevilgede Statsbyggelaan til:**

a. (J. Nr. 699⁴—1922). Gartner H. P. Jensen.

b. (J. Nr. 699⁸—1922). Værkmester N. P. Kaa.

Toges til Efterretning.

2. (J. Nr. 25¹¹—1922). **Justitsministeriets Afgørelse af Spørgsmaalet om, hvorvidt Byraadet eller Politimesteren er kompetent til at tilbagekalde de Beværterne meddelte Tilladelser til i Henhold til Beværterlovens § 29 at holde aabent efter almindelig Lukketid.**

Ministeriet resolverer, at det alene maa bero paa Politimesterens Skøn, om der er Omstændigheder til Stede, der giver Grund til at tilbagekalde en saadan Tilladelse.

Formanden oplyste, at denne Sag var sat paa Dagsordenen som en Efterretningssag, men da den ikke tidligere havde været drøftet for aabne Døre, vilde Taleren gøre nogle Bemærkninger til Sagen. Bevillingsnævnet havde i November Maaned i Fjor beskæftiget sig med Spørgsmaalet om Indskrænkning af Tilladelsen til at holde aabent fra Kl. 10—11 for visse Beværtninger, og Nævnet delte sig da i 2 lige store Grupper, en bestaaende af

Politimesteren, Restauratør Jørgensen og Bogtrykker Geertsen, og en anden bestaaende af Bogtrykker Simonsen, Overlærer Mousten og Taleren. De tre sidstnævnte havde holdt paa, at der var et saadant Forhold til Stede i flere af disse Beværtninger, at de burdes lukkes senest 11. Herimod kom der omtrent enslydende Protester fra Restauratørforeningen og fra Politimesteren, som holdt paa, at Retten til at fratage Bevillingerne tilkom ham, naar de engang var givet af Byraadet. Den anden Gruppe i Nævnet maatte derfor være forsigtig i sin Fremgangsmaade og henstillede saa til Byraadet at tage Spørgsmaalet op til Overvejelse og gøre sin Indflydelse gældende, saaledes at de nævnte Restaurationer kunde komme til at lukke Kl. 11. Sagen blev derefter drøftet i et lukket Byraadsmøde, og man enedes der om, forinden videre blev foretaget, at æske Ministeriets Fortolkning af Beværterlovens § 29, og det var denne, der nu forelaa her, og som gik ud paa, at Retten til at fratage Beværterne denne Bevilling tilkom Politimesteren. Herefter vidste Byraadet altsaa, at naar man fremtidig gav en eller anden Restauratør Bevillingen, kunde man ikke igen fratage ham den, og det var derfor betænkeligt fremtidig at give saadanne Tilladelser. Samtidig forekom det Taleren ganske mærkværdigt, at Politimesteren ikke kunde se, at en Del af Beværtningerne blev drevet paa en saadan Maade, at de burde lukkes snarest muligt. Selvfølgelig maatte Politimesteren have sit eget Syn paa dette Forhold; men der var næppe Tvivl om, at de Folk, der var Tale om her, overtraadte Loven næsten hver eneste Dag, saa det vilde sikkert ikke være vanskeligt at faa Retten taget fra dem. Der stod i Beværterloven, at der ikke maatte skænkes for berusede Personer, men

naar man lagde Mærke til den Mængde berusede Folk, som ved Lukketid strømmede ud fra disse Beværtninger, var det klart, at dette Bud aldeles ikke blev overholdt. Beværtørlivet i Aarhus var ved at tage en uheldig Form, og Aviserne meldte ikke sjældent om Folk, som paa Beværtningerne var blevet trukket op eller frastjaalet deres Penge. I saadanne Tilfælde var der god Anledning for Politimesteren til at skride ind, og det forbavsede i det hele taget store Dele af Byens Befolkning, at der ikke blev skredet ind f. Eks. mod Restauratør Thompson i Ryegade; men Grunden maatte vel være, at man saa paa det med andre Øjne end de Folk, der var sat til at have Opsyn, og derfor maatte Borgernes Repræsentanter sige det paa en saadan Maade, at Tilsynet maaske kunde faa Øjnene lukket op. Hvis det var rigtigt, som der blev fortalt, at to mindreaarige Piger havde været paa Restaurationen i Ryegade til Kl. 5 Morgen, vilde det være Topmaalet, dersom saadant skulde taales i Aarhus. Naar de Autoriteter, der var sat til at hindre saadant, ikke gjorde det, maatte Borgerne rejse en saa kraftig Bevægelse derimod, at vedkommende Myndighed fik Ørerne lukket op. Af den Grund havde Taleren her omtalt Sagen og haabede, at det skulde gøre sin Virkning. Der var naturligvis ogsaa andre Veje for Byraadet at gaa, naar man vilde modarbejde disse Forhold, idet man kunde beskatte Beværtningerne stærkere og derved muligvis faa en Del af dem lukkede. Men Byraadet havde ogsaa i Henhold til Vedtægten Ret til at fastsætte Lukketiden til Kl. 9, og hvis man gik dertil, var Slaget tabt baade for disse Restauratører og for Politimesteren. Dette Spørgsmaal forelaa jo ikke i Øjeblikket, men Taleren havde nævnt det som en

Mulighed, hvis Forholdene ikke bedredes, og der var næppe Tvivl om, at en stor Del af Byens Befolkning havde Øjnene aabne for de uheldige Forhold og med Glæde vilde hilse en saadan Beslutning.

Marius Geertsen havde i Bevillingsnævnet været imod Forslaget om at fratage samtlige Beværtere Tilladelse til at holde aabent til Kl. 12, fordi mange Mennesker gerne vilde nyde en Forfriskning om Aftenen, naar de havde været i Teater, til Foredrag o. l. Taleren havde principielt ikke noget imod, at de daarlige Beværtninger blev lukket Kl. 11, men havde ment, at det ikke var rigtigt at fratage en hel Del af dem Tilladelsen, hvis der ikke i Øjeblikket forelaa en bestemt paa-viselig Grund dertil, saa vilde det være mere retfærdigt at fratage dem Bevillingen, efterhaanden som de overtraadte Loven. Taleren vilde derfor hævde, at den anden Gruppe af Bevillingsnævnet ikke i nogen Maade gik ud paa at beskytte Uomraliteten ved Beværterlivet, men havde taget sit Standpunkt ud fra lige saa smukke Bevæggrunde som de øvrige Medlemmer af Nævnet, blot at man mente, at den foreslaaede Frengangsmaade var temmelig haard. Taleren havde ikke ventet, at Politimesteren skulde være eneraadende m. H. t. at inddrage Bevillingerne, men man maatte jo bøje sig for Ministeriets Fortolkning.

A. Bitsch tvivlede ikke om, at Borgmesteren havde Ret i sin Udtalelse om, at store Dele af Byens Befolkning var meget interesseret i Spørgsmaalet om Beværtningernes Lukketid. Taleren var i høj Grad overrasket over Ministeriets Fortolkning af § 29, for det saa ganske mærkeligt ud, naar Byraadet mod Betaling gav en Forretningsmand Lov til at holde aabent ud over vedtægts-

mæssig Lukketid, at det saa ikke skulde kunne tage en saadan Tilladelse tilbage, og det stemte meget daarligt med Principet om det kommunale Selvstyre. Som Sagen laa, var der næppe noget at gøre derved, men Taleren var sikker paa, at den af Borgmesteren nævnte Tanke om en tidligere Lukketid let vilde kunne samle et Flertal i Byraadet. Taleren vilde ønske, at Politimesterens Kontrol med disse Beværtninger blev mere effektiv end hidtil; Formanden havde nævnt en større Restauration i Byen, og det var en offentlig Hemmelighed, at vedkommende ikke alene holdt aabent fra Kl. 11—12, men ofte hele Natten, og et saadant Forhold burde kunne ses af de Folk, der var sat til at varetage Ro og Orden i Byen.

H. P. Christensen var ogsaa overrasket over Ministeriets Fortolkning af Loven, men forhaabentlig var der Mulighed for, at man ved Beværterlovens Revision kunde faa dette Forhold ændret. Det var beklageligt, at Politimesteren ikke havde stillet sig mere imødekommende overfor Byraadet, saa man i god Forstaaelse kunde have forhandlet om Spørgsmaalet. Naar man nu for lukkede Døre skulde tage Bestemmelse om højere Takster for denne Bevilling, saa var det i Virkeligheden noget i Retning af at lægge Skat paa Lasten, og det var ikke sikkert, man derved fik den begrænset. Hvis der fra Politiets Side blev holdt en effektiv Kontrol med Beværtningerne, skete der næppe noget, og ved at lukke Kl. 11 risikerede man, at der opstod Smugkroer i private Huse, hvor Folk holdt til efter Lukketid, og det blev vanskeligere at kontrollere. Taleren troede ikke, det var Borgmesterens fulde Alvor at faa Lukketiden sat ned til Kl. 9; det vilde være at

gøre Aarhus til en Ravnekrog, og der kunde næppe heller i Byraadet skaffes et Flertal herfor.

Formanden havde ikke stillet noget Forslag derom, men havde Lov at have sin egen Mening.

Bernt Jensen havde heller ikke ventet et saadant Svar fra Ministeriet, og hvis man havde vidst det noget før, havde næppe saa mange Beværttere faaet denne Tilladelse, og Byraadet maatte fremtidig være meget varsom med at give saadanne Bevillinger. Hvorvidt en effektiv Kontrol fra Politiets Side kunde hjælpe, vidste Taleren ikke, for man havde aldrig i Aarhus set nogen effektiv Kontrol, idet Politiet lukkede Øjnene derfor, og Taleren vilde derfor foreslaa, at man fra Byraadet retter en Henstilling til Politimesteren om at skærpe Kontrollen.

Formanden svarede, at dette Spørgsmaal kunde man komme tilbage til senere.

Sagen toges til Efterretning.

3. (J. Nr. 310—1922). **Bevilling for Arbejdernes Fællesorganisation til at drive Biografteater i Ejendommen Matr. Nr. 207 c og d.**

Toges til Efterretning.

4. (J. Nr. 517—1922). Meddelelse fra Skoledirektionen om Afskedigelse af **Kommunelærerinde Sofie Petersen fra 31. Marts 1923.**

Toges til Efterretning.

5. (J. Nr. 750—1922). **Regnskab for Viggo og Julie Voigts Legat.**

Toges til Efterretning.

6. (J. Nr. 760—1922). **Paakendelse af Klager over Rigsdagsvalglisten.**

Formanden meddelte, at der var indkommen 171 Klager. Af Klagerne fandtes 120 paa Valglisterne i de forskellige Kredse, af de øvrige optoges 13 paa Valglisten i nordre Kreds, 9 i

Midterkredsen, og 9 i Søndre Kreds, medens 20 af forskellige Grunde ikke kunde optages paa Listerne.

Tiltraadtes.

7. (J. Nr. 629--1922). Indstilling fra Udvalget for Byens Udvidelse og Bebyggelse angaaende en **Ordning m. H. t. Benyttelse af Idrætspladserne paa Marselisborg Mark.**

Et Underudvalg, bestaaende af A n d r. C h r i s t e n s e n og H. P. C h r i s t e n s e n, havde forhandlet med de Sportsforeninger, som har Øvelsespladser Syd for Byen, og fra Underudvalget foreslaa derefter følgende Indstilling:

»Da Underudvalget er af den Formening, at det har sin store Betydning, at der skabes blot nogenlunde gode Forhold til Veje for Sporten til at virke under, skal man under Henvisning til det ovenfor anførte foreslaa:

- a) at der udlægges 2 Sportspladser ved Dalgas Avenue. Disse Pladser maa reguleres og indhegnes; derimod menes Besaaning ikke foreløbig at være nødvendig.
- b) at de to Skure, der staar ved Ringgaden, snarest fjernes, og
- c) at der af Klubberne erlægges en passende aarlig Leje af dem af de benyttede Arealer, og som tillige forrenter Anlægs- og Vedligeholdelsesudgifterne.

Da det endvidere har vist sig, at der fra forskellig Side har rejst sig en ret stærk Modstand imod, at Forlystelsespladsen henlægges til Arealet ved »Friheden«, som for Tiden benyttes af »Idrætsforeningen af 1900« og Marselisborg Skole til Sportsplads, saaledes som vedtaget af Byraadet, skal Underudvalget endvidere foreslaa:

d) at Byraadets Beslutning herom ændres derhen, at Forlystelsespladsen henlægges til Havnen eller til en Del af det afgravede Areal ved De Mezas Vej, dog at Cirkus og enkelte ikke støjende Forlystelser, saasom Udstillinger og Menagerier fremdeles kan gives Plads ved Dalgas Avenue.

Saaframt man gaar ud fra, at der ved Indretning af de ovenfor under Punkt a nævnte 2 nye Sportspladser kun foretages det allernødvendigste med Hensyn til Regulering og Indhegning, anslaaes Udgiften til Indretning af de foreslaaede Sportspladser saaledes:

Regulering kalk. 1000 Kr.

Indhegning: 800 løb. m.

Traadhegn med Træstol-

per à 4 Kr. 3200 »

4200 Kr.

Til Regulering af »1900«s og Marselis-

borg Skoles Pladser anslaaes. kalk. 500 »

Til Regulering af den »De unges

Idræt« og »Arbejdernes Idrætsklub«

samt K. F. U. M. overladte Plad-

ser anslaaes kalk. 500 »

Ialt... 5200 Kr. »

Fra det samlede Udvalg forelaa derefter følgende Indstilling:

»Udvalget tiltræder foranstaaende og indstiller den foreslaaede Ordning til Byraadets Vedtagelse saaledes, at de larmende Forlystelser, der ifølge den tidligere Beslutning skulde have Stade paa Idrætspladsen ved »Friheden«, henvises til at søge Stadepladser paa Havnens Terræn.«

H. P. Christensen forelagde Indstillingen. Det havde vist sig vanskeligt at finde en Plads til Anbringelse af de larmende Forlystelser, men nu

havde Havneudvalget erklæret sig villigt til at anvise Plads hertil paa Terrænet ved Sydhavnen, hvorved Kommunen ogsaa slap for at opføre de paatænkte Nødtørftshuse, men ganske vist samtidig mistede Indtægten af disse Forlystelser. Der var tillige kommet Andragender fra et stort Antal Sportsforeninger om at faa overladt Øvelsespladser, og efter Forslaget vilde nu det meste af den afgravede Jord mellem Dalgas Avenue og Ringgaden blive udlagt til Sportspladser, og Aarhus Gymnastikforening var gaaet ind paa, at Skolerne maatte anvende denne Forenings Plads indtil Kl. 4. Samtidig havde Sportsforeningerne erklæret sig villige til, hvis Pladserne blev sat i Stand, at betale et mindre Beløb i Leje, saa at Kommunens Udgift muligvis vilde blive noget mindre. Taleren vilde paa Udvalgets Vegne anbefale at tiltræde den foreliggende Indstilling.

Indstillingen vedtoges.

8. (J. Nr. 729—1922). **Andragende om Tilladelse til Svinehold paa Lossepladsen paa Marselisborg Mark.**

Brolægningsudvalget kan ikke anbefale at give Tilladelsen (jfr. Sundhedsvedtægtens § 44).

Indstillingen vedtoges.

9. (J. Nr. 566—1922). **Andragende om at faa udført Gadeanlæg paa Ejendommen »Skovlyst«, Matr. Nr. 55 a og 78 a.**

Fra Stadsingeniøren forelaa Plan over Gade- og Kloakanlæg, samt Rørledninger.

Fra Brolægningsudvalget forelaa følgende Indstilling:

»Saafremt det foreliggende Andragende bevilges, vil der til Brolægningsudvalgets Disposition være at stille følgende Beløb:

Til Kloaken i Skovvangsvej fra Tor-	
denskjoldsgade til Ringgaden....	15500 Kr.
÷ Refusion fra Grundejerne.....	9100 »
Rest...	6400 »
Til Kloaken i Ringgaden.....	1500 »
Ialt...	7900 Kr.«

Formanden oplyste, at Andragendet var i Henhold til en Overenskomst med vedkommende Grundejer. Udgiften hertil maatte tages af Kontoen for Gadeanlæg Nord for Byen.

Indstillingen vedtoges saaledes, at Pengene gaar af Kontoen for Gadeanlæg Nord for Byen.

10. (J. Nr 743—1922). **Andragende om Tilladelse til et Benzintankanlæg ud for Strandvej Nr. 6.**

Fra Brolægningsudvalget forelaa følgende Indstilling:

»Andragendet kan ikke anbefales, da der allerede er givet Tilladelse til Anbringelse af en Benzintank i Nærheden, og da Strandvejen med sit nuværende Tværprofil ikke egner sig for Anbringelse af en Benzintank paa det ønskede Sted (ud for det offentlige Slagtehus).

Indstillingen vedtoges.

11. (J. Nr. 712—1922). **Andragende fra Restauratør S. M. Mikkelsen om Tilladelse til at drive Sommerteater i Vennelyst.**

Forskønnelsesudvalget har intet herimod at erindre.

Kjeld Sørensen oplyste, at det var det samme, som fandt Sted hver Sommer, dog med den Forskel, at Mikkelsen ønskede at begynde Forestillingen allerede 1. Maj og ikke slutte før 15. September.

Anbefaledes.

12. (J. Nr. 22⁶—1922). **Købekontrakt med Spare-**

kassebogholder J. Hjernøe angaaende en Parcel ved Gentoftevej.

Godkendtes.

13. (J. Nr. 1⁴⁷—1922). **Andragende om Tilladelse til Sammenlægning** af Matr. Nr. 1034 b, 1035, 1036 a og 1038 b af Bygr.

Anbefalede.

14. **Andragender om Dispensation fra Bygningslovens § 21** for følgende Ejendomme:

a. (J. Nr. 2¹¹²—1922). Montanagade Nr. 55.

b. (J. Nr. 2¹¹³—1922). Bruunsgade Nr. 26.

Anbefalede.

15. (J. Nr. 699¹⁷—1922). **Andragende fra Værkmester H. P. Christiansen om Statslaan til et Byggeforetagende ved Viborg Landevej.**

Formanden meddelte, at der ved Andragendet var en formel Mangel, men den var nu blevet rettet. Sagen var af den Grund blevet forsinket og ikke kommet paa Dagsordenen, men det var rarest at faa den ekspederet. Udvalget kunde anbefale Andragendet.

Anbefalede.
